

מגמות המלחמה בעתיד הקרוב

דומה כי בתולדות המקצוע הצבאי טרם היתה תקופה בה היה הכרח, במספר שנים קצר, לבחון מחדש את כל הגישות, אל כל גורמי המלחמה וכל שטחי המלחמה — לטבוע מטבעות מחשבה חדשות, ולצקת כל־עשה ארגוניים, טכניים וטקטיים חדשים — כפי שנדרש הדבר עתה מהמארגנים הצבאיים ומהוגי מחשבת המלחמה (— או מחשבת ההגנה, או מחשבת הבטחון — כי כל אלה כאן אינם אלא שמות שונים לדבר האחד) בדור זה. לפי שאין יכולת להקיף בבת אחת ובשעה אחת את השטחים והבעיות כולט, מעלים הוגי המחשבה הצבאית, או הממונים על בטחון מדינות וטיפוח צבאותיהן, מריפצם את אותה סוגיה אשר משום צירופ־סיבות שונים נראית להם כאקטואלית ביותר אותו רגע. משיחלפו חדשים מספר — יהיה כבר זדקור תשומת הלב האקטואלית מופנה לסוגיות אחרות ; וכך ילך הוא ויאיר פ־ינה אחר פ־ינה ב„משק־המלחמה והבטחון העצום של תקופתנו. אכן, לאמתו של דבר, כל הבעיות והנושאים האלה יוסיפו להיות חלקים־תמידים ב„משק־גורמים־ומושגים ענף זה דגש מתחלף זה. על מידת האקטואליות של הנושאים השונים, מעביר אותם כנגד עינינו בסדרת הבירורים בהם משמיעים את דעתם מפקדים והוגים בריסמך.

צירוף המאמרים הניתן הפעם, בסדרה ג' של „בירורים ודעות על מגמות המלחמה בעתיד הקרוב“, מעלה אחדות מנקודות־הדגש האלו אשר בלטו במחציתה הראשונה של שנת 1955. בחודשים הבאים תתבלטנה ודאי כמה נקודות אחרות. אך כאמור, כענייני־סך וכגורמים־תמיד יוסיפו נושאים אלה „להתקיים“, להשפיע ולתבוע פתרונות בצד הנושאים האקטואליים המתנספים, וב„חברתם“ של אלה.

קפי ליד־הארט מציג במאמרו את אחת הבעיות השזורות בקביעות בכתיבתו על נושאים צבאיים : — את בעיית האיוון בין מסד־ההגנה אשר למדינה המתקינה עצמה לקראת אפשרות של מלחמה, לבין מכשירי ההתקפה אשר לרשותה — כשבעיה זו מוצגת על־ידו לא במסגרת הבלתי־מצאותית של „תמרון חד־צדדי“, כי אם על רקע יחס־הגומלין שבין שני צדדים מתנגשים על רקע נתונים, יכולתו ומגבלותיו של תור־הנשק האטומי, בהתקפה מזה ובהגנה מזה. אכן, לא ננקל ניתן יהיה להעלות־בקנה־אחד את הערכותיו הוא ואת דעותיו של פילד־מרשל מונטגומרי אשר הוצגו על־ידינו בסדרה א' של „בירורים ודעות“ (ראה חוב' פ־ט—צ').

מאמרו האחד של קפ' ס. פולס נוגע בשאלת־יסוד אשר ודאי שאינה חדשה : — למי ההכרעות בשלבים חיוניים מסוימים של תכונה לקראת מלחמה אפשרית, או בראשית ניהולה — האם לרשות האזרחית העליונה, או לרשות הצבאית המפקדת ? אך הוא מעלה אותה על הרקע הגדול של תקופת־האטום : — והיינו, למי תהיה הרשות (והחובה) להחליט האם יש לפתוח בהפעלת כל־ינשק־אטומיים, ולו גם אטומיים־טקטיים, (ולא רבים הם המקומים כי אפשר יהיה להשתמש באלה מבלי להתיר את הרצועה גם מן השימוש בנשק האטומי־המיני האסטרטגי, האיום והגורלי אף מהם).

מאמרו האחר של ס. פולס — נגיעה בלתי אמצעית לו בכל מבנה הכוחות־המזוינים בשנים הקרובות. הנתח הוא, כי בצד האפשרות המאיימת של מלחמה־אטומית כוללת תתכונה־ותתכנה בשנים הבאות (ובמידה רבה — דוקא בגלל אימתה הרבה של אותה מלחמה־כוללת) גם מלחמות מוגבלות. מוגבלות — בהיקפן הגיאוגרפי, בעצמת הכוחות המופעלים וב„עומק“ השאיבה ממקורות הטכניקה המחרית של מלחמה־חדישה. והנה למלחמות כאלו — שתתנהלנה בראש וראשונה בשטחים בעלי אופי „קולוניאלי“ מבחינה גיאוגרפית ואוכלוסיתית, אם כי לא בהם בלבד — נדרשים דוקא כוחות צבא „רגילים“ (ויאמר — אף כוחות רגליים, במיוחד) ; ויש בדבר משום סתירה למגמה של העמדת הצבאות בכללותם על התכונות, החימוש והמבנה המתאמים בשלמות לצרכי מלחמה־אטומית. המשתמע מכך כמסקנתו — „סימון“ שבלי־זהב בהתפתחות הצבאות, התייבים להיות מסוגלים למלא תפקידים חשני הסוגים ; או, אולי, קיומם, זה בצד זה, של שני סוגי־כוחות בקרב צבא גדול, המתכוון גם לקראת אפשרות של „חזית־עקרית“, וגם לזו של פעולות בזירות שמעבר־לים.

נקל להבין, באיזו מידה עשויה מסקנה זו או אחרת שתתקבל ע"י מעצמות כבדי־ינה וארה"ב לגבי בעיה זו אשר הקפ' פולס מעלה אותה — לקבוע גם את מידת יכולתם של צבאות אלה להופעה שלי־משם, ופעולה לא־תאורטית בלבד, באזורי־עולם כגון אפריקה הצפונית והמזרחית, המזרח־התיכון, דרום־מזרח של אסיה, ועוד.